

KAKO RAVNAMO OB POŽARU V NARAVI

Požarna preventiva v naravnem okolju

- Sami gasite le, če požar ne presega vaših zmožnosti.
- Če požaru niste kos, nemudoma pokličite center za obveščanje na številko 112, najbližjo gasilsko enoto ali policijo.

Sporočite naslednje podatke:

svoje ime in priimek

kaj in kje gori

kratek opis požara

v katero smer se požar širi in kaj ogroža

če je možno, povejte tudi, kje boste počakali gasilce zaradi dodatnih informacij.

Z dodatnimi informacijami, ki jih lahko poveste gasilcem na kraju požara, lahko veliko prispevate k učinkovitejšemu gašenju.

Pri požaru, zlasti če gorita suha trava in podrast, se sproščajo zelo visoke temperature. Zgornja plast zemlje se, še posebej v suhem obdobju, ko je izsušena, zelo segreje. Zaradi tega veliko rastlinskih koreninic in humusa zgori. Preživijo le bolj odporne rastline, to je ponavadi manj vredno rastlinje. Na požarnem območju se zato lahko vegetacija tudi spremeni. Bolj kakovostna, a občutljivejša propade, manj kakovostna in bolj odporna pa preživi in se razbohoti. Ostanke gorenja (pepel) odnašata veter in padavinska voda, s tem pa se siromašenje zemlje in erozija še zvečata. Poleg tega se pri gorenju organskih snovi sproščajo škodljivi plini, ki onesnažujejo ozračje ozračje.

Požari so neposredno življenjsko nevarni tudi za živali, saj jim spreminjajo varovalne, gnezdilne prehranske razmere. Posledice požara v naravi oziroma njihovi negativni vplivi na živali so zato lahko usodni in dolgotrajni. Požarom so najbolj izpostavljene živali, ki imajo majhna bivalna območja, in tiste, ki živijo v podrasti, v plasteh odpadka ali v zgornji plasti zemlje. Te ponavadi v požarih propadejo. Obdobje pojavljanja požarov v naravi sovпада tudi z obdobjem ptičje gnezditve in vzreje mladičev. Odrasle živali ognju sicer lahko uidejo, zalega pa v požarih praviloma propade.

Sežiganje odpadkov na poljih in vrtovih

Odpadki naj bi se v naravi sežigali le podnevi med 8. in 18. uro, ob stalnem nadzoru odraslega človeka. Ob vetrovnem vremenu odpadkov ne sežigajte. Kraj njihovega sežiganja naj bo oddaljen najmanj 100 m od stanovanjskih in drugih zgradb, najmanj 50 m od javnih prevoznih poti in najmanj 20 m od parkovnih površin, skupin dreves in zaščiteneh rastlin.

Ogenj pogasite tako, da žerjavico polijete z vodo ali jo posujete z zemljo ali peskom, nato pa jo še poteptate.

Če nameravate sežigati večje količine naravnih odpadkov, obvestite o kraju in času njihovega sežiganja odpadkov tudi gasilce oziroma center za obveščanje na številko 112.

V obdobju velike požarne nevarnosti je prepovedana uporaba odprtega ognja v naravi. Po razglasitvi velike požarne nevarnosti je treba dosledno upoštevati predpisane ukrepe.

V sušnem obdobju se je treba v naravi izogibati predvsem:

nenadzorovani uporabi ognja in sežiganju odpadkov, zlasti na njivah, vrtovih, sadovnjakih in vinogradih, ki so v bližini gozdov

kajenju v gozdovih in njihovi neposredni bližini

kurjenju žarov zunaj urejenih kurišč

odmetavanju neugasjenih cigaretnih ogorkov in lahko vnetljivih materialov iz vozil.

Kaj storiti, ko v naravi zagori

Ostanite mirni in razsodni. Ocenite kakšen je požar. Če je to manjši začetni požar, če je šele zagorelo, skušajte požar pogasiti sami.

Pri gašenju morate paziti predvsem na svojo varnost. Požara se lotite s priročnimi gasilnimi sredstvi: z vodo, brinovimi ali smrekovimi vejami ter z zemljo ali peskom.

Gašenje požarov v naravi je najuspešnejše z vodo. Zadostno količino vode preprosto zlijte na ogenj. Ogenj mora povsem ugasniti. Z brinovimi ali smrekovimi vejami udarjajte po površini, ki jo je zajel ogenj ali pa jih vlecite po robu goreče trave. Če imate pri roki kramp ali lopato, lahko prekopljete rušo in s tem preprečite širjenje požara. Manjšo površino, ki jo je zajel ogenj, lahko posipate tudi s peskom ali zemljo, dokler povsem ne ugasne.

PREVENTIVNI UKREPI ZA VARSTVO PRED POŽAROM V NARAVI

KURJENJE V NARAVI !

Vsako kurišče v naravi mora biti urejeno tako, da se gorenje ne more razširiti. Osnovna navodila za ureditev kurišča v naravi:

Kurišče mora biti obdano z negorljivim materialom (npr. kamenje, zemlja ipd);

Neposredna okolica kurišča mora biti očiščena vseh gorljivih snovi (pri večjih kresovih znaša ta okolica lahko tudi 20 m ali več);

Kurišče mora biti odmaknjeno od gozda vsaj 50 m;

Od pomembnih prometnih poti, večjih naselij in objektov z vnetljivimi ali nevarnimi snovmi mora biti kurišče oddaljeno vsaj 100 m;

Kurišče morajo ves čas kurjenja nadzorovati polnoletne osebe;

V kolikor je bilo kurišče veliko, je bilo ozračje vetrovno ali je okolica kurišča suha, je potreben pregled kurišča in okolice tudi po zaključenem kurjenju (pregled je treba izvesti najmanj 15 minut do pol ure po zaključku kurjenja);

Kadar je kurjenje del prireditve v naravi (npr. kresovanje), je treba organizirati tudi požarno stražo.

Ob povprečni hitrosti vetra večji od 20 km/h ali ob sunkih vetra močnejših od 35 km/h moramo prenehati kuriti, sežigati ali uporabljati ogenj;

KAJ STORIMO ČE ZAGORI V NARAVI

Če opazimo manjši požar v naravi ga poskušamo omejiti oziroma pogasiti z razpoložljivimi sredstvi (veje, voda, zemlja, pesek in podobno);

Požar gasimo vedno v smeri vetra, tako, da nas dim in plameni ne ovirajo pri gašenju;

Če požara ne moremo pogasiti se umaknemo na varne površine;

O požaru takoj obvestimo center za obveščanje na telefonsko številko **112**.

KAKO PRAVILNO PRIJAVIMO POŽAR V NARAVI

POKLIČEMO REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE TEL. 112

Povemo točno lokacijo požara (naslov najbližjega stanovanjskega objekta, cestno povezavo med dvema krajema, ali bližino drugega znanega objekta.);

Povemo kaj gori (trava, podrast, gozd), kakšen je obseg požara, kako hitro in kam se požar širi; Dežurnemu operaterju povemo tudi, če so v neposredni bližini požara večji viri vode za gašenje;

Povemo kdo kliče in telefonsko številko za morebitne dodatne informacije;

Razločno odgovarjamo na morebitna vprašanja dežurnega operaterja;

Uspeh intervencije je odvisen od pravočasne in pravilne informacije.

STOPNJE POŽARNE OGROŽENOSTI NARAVNEGA OKOLJA

Po Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju je naravno okolje:

Gozd, to je zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem;

Obrežni in proti vetrovni pasovi drevja;

Drevoredi in parki;

Obore za rejo divjadi in pašniki;

Kmetijska obdelovalna zemljišča, kot so njive, vrtovi, sadovnjaki, vinogradi, hmeljišča in travniki na območjih, kjer ogenj lahko ogrozi gozd;

Kmetijska neobdelovalna zemljišča, kot so pašniki, barjanski travniki, ledine, trstičja, zemljišča z drugim obvodnim rastjem in nerodovitne površine na območjih, kjer ogenj lahko ogrozi gozd ali druge neobdelovalne površine.

Stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja:

Zelo velika požarna ogroženost. Za nastanek požara zadostuje že najmanjši izvor ognja ali iskrenje.

Požar se širi zelo hitro. Nadzor nad požarom je zelo težak, gašenje požara je težavno in dolgotrajno.

Velika požarna ogroženost. Požar povzroči že najmanjši izvor nezavarovanega ognja. Požar se hitro širi. Nadzor nad požarom je težak in požar je težko obvladljiv.

Srednja požarna ogroženost. Požar lahko povzroči že majhen izvor odprtega ognja. Požar se v odprtem prostoru širi hitreje kot v gozdu, zato je že težje obvladljiv in ga je težko nadzorovati.

Majhna požarna ogroženost.

Zelo majhna požarna ogroženost.

V obdobjih, ko je za posamezno območje v naravnem okolju razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je prepovedano:

Kuriti, sežigati ali uporabljati odprt ogenj;

Puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi v naravno okolje, ki lahko povzročijo požar;